



ת"פ 62104/01/15 - מדינת ישראל נגד שאדי קטישיה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 62104-01-15 מדינת ישראל נ' קטישיה

בפני
בעניין: כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שאדי קטישיה

הנאשם

נוכחים:

מטעם המאשימה:

הסנגור: עו"ד חאתם סעב

הנאשם בעצמו

גזר דין

1. על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, הורשע הנאשם על פי כתב אישום מתוקן (סומן "א"), שהוגש במסגרת ההסדר, בביצוע עבירה של **שוד בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 402 (ב) וסעיף 29(א)+(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לאחר שביחד עם אחר (שזהותו איננה ידועה למשטרה) שדד פיצוציה, בשעת לילה מאוחרת, תוך שימוש באיומים ובאלימות.

2. להלן עובדות כתב האישום המתוקן:

א. בתאריך 3.1.15 או במועד שקדם לכך, מועד מדויק אינו ידוע למאשימה, החליטו הנאשם ואחר (להלן: "**האחר**"), לשדוד את פיצוציית GREEN בכפר יאסיף (להלן: "**הפיצוצייה**") ושניהם הצטיידו בכלי הנחזה להיות אקדח (להלן: "**האקדח**"), בחרמוניות, קסדה, כובע גרב וכפפות.

ב. בתאריך 3.1.15 שעה 04:00 לערך, הגיע הנאשם יחד עם האחר, לפיצוצייה, כשהוא נוהג בקטנוע



שחור (להלן: "הקטנוע"), והאחר רוכב אחריו וזאת לאחר שהסוו את עצמם עם חרמוניות, קסדה, כובע גרב, וכפפות שהצטיידו בהם מבעוד מועד, על מנת להקשות על זיהוים.

ג. באותה עת עבד בפיצוצייה מוחמד סנובר (להלן: "המתלונן"), המכיר את הנאשם שעבד עמו, בעבר, בפיצוצייה.

ד. בהגיע הנאשם לפיצוצייה, ירדו השניים מהקטנוע כאשר הנאשם מחזיק בתיק גב (להלן: "תיק הגב") והאחר מחזיק בידו כלי הנחזה להיות אקדח. הנאשם והאחר נכנסו לפיצוצייה וניגשו לקרבת המתלונן. הנאשם הורה למתלונן לפתוח את הקופה הרושמת (להלן: "הקופה") בעוד האחר מחזיק את האקדח שלוף לעבר המתלונן. המתלונן, שסבר תחילה כי מדובר במתיחה, לא נענה לדרישת הנאשם והאחר, לא פתח את הקופה, ואף דחף קלות פעמיים את הנאשם והאחר וניסה להרחיקם מהקופה.

ה. נוכח סירובו של המתלונן לפתוח את הקופה, דחפו, הנאשם והאחר את המתלונן ומשכו בחולצתו, בפחדו מהנאשם והאחר, נסוג המתלונן לאחור, ובשלב זה, נטל הנאשם עשרות קופסאות סיגריות ממדפים סמוכים לקופה והכניסם לתוך תיק הגב. לאחר מכן, ניגש הנאשם לקופה והורה למתלונן לפתוח אותה. המתלונן, בפחדו מהנאשם ומהאחר, נענה לדרישתם ופתח את הקופה. הנאשם נטל את כל הכסף שהיה בתוכה והכניסו לתיק הגב. בהמשך, חיפש הנאשם כסף במדף שנמצא בסמוך לקופה, ומשלא מצא כסף, הושיט את ידיו לעבר כיסיו של המתלונן ונטל מתוכם את הכסף שהיה בהם. הנאשם והאחר נטלו עוד מספר רב של קופסאות סיגריות שהיו על המדפים הסמוכים לקופה, יצאו בריצה מהפיצוצייה ונמלטו באמצעות הקטנוע.

ו. במעשיו המתוארים לעיל, גנב הנאשם, בצוותא חדא, עם אחר וכשהם מזוינים בכלי הנחזה להיות נשק, סך של כ- 8,000 ₪ ועשרות קופסאות סיגריות, כאשר בשעת מעשה ובתכוף לפניו ולאחריו איים הנאשם, בצוותא חדא, עם אחר לבצע במתלונן מעשה אלימות, ואף ביצע במתלונן מעשה אלימות, כל זאת כדי להשיג את הדברים שגנב יחד עם האחר או לעכבם אצלם או כדי למנוע התנגדות לגניבתם.

תסקיר שירות המבחן

3. תסקיר המבחן הוזמן מאחר שהנאשם היה פחות מבן 21 שנים בעת ביצוע העבירה. כיום הנאשם בן 22 שנים, רווק ולו אחות וארבעה אחים. אמו עקרת בית ואביו עובד כחשמלאי. הנאשם תיאר מערכת יחסים תקינה עם משפחתו ואורח חיים נורמטיבי, ללא מעורבות בפלילים. לדבריו, חווה תסכול ואכזבה מצד הוריו, נוכח הסתבכותו בעבירה דנן, אשר מנוגדת לערכים ולנורמות לפיהם חונך. כיום הנאשם שוהה בחלופת מעצר מרוחקת מביתו, בכפר מג'ד אל כרום, בתנאי מעצר בית מלא עם איזוק אלקטרוני.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד בבית הספר הטכנולוגי בירכא, ללא תעודת בגרות. במקביל ללימודיו בבית הספר, עבד באולם אירועים, כדי לעזור בפרנסת משפחתו. לאחר סיום הלימודים, עבד בתחום השיפוצים והריצוף עם קבלנים שונים, ובהמשך עבד בפיצוצייה, אותה שדד ביחד עם האחר.



הנאשם טוען, שהוא עזב את עבודתו בפיצוץ לאחר חצי שנה וזאת בשל סירובו של המעסיק לשלם לו את שכרו ועל רקע יחסים מתוחים ביניהם. לאחר מכן עבד במפעל לייצור תעלות מזגנים, אך שבוע טרם מעצרו, עזב את העבודה במפעל, בשל סכסוך שפרץ בין המעביד לבין בן דודו שעבד יחד איתו.

עוד עולה מהתסקיר, כי בעבר נהג הנאשם לעשן חשיש בתדירות יומיומית במשך שנתיים, יחד עם חבר, אך לאחר שחברו נהרג בתאונת דרכים לפני שלוש שנים, החליט להפסיק את העישון ומאז הוא איננו מעשן.

4. בפני קצינת המבחן הודה הנאשם במעשה והביע צער וחרטה. להערכת קצינת המבחן, הנאשם נתון במצוקה רגשית וחש בדידות וניכור, בשל הרחקתו מבני משפחתו לכפר מג'ד אל כרום.

לדבריו, בעת ביצוע העבירה, היה נתון במצב כלכלי קשה, שכן הוא קיבל הלוואה מהשוק האפור על מנת לעזור לאביו, והצליח להחזיר אותה באיחור של 4 ימים, דבר שחייב אותו לשלם תוספת ריבית בסך של 2000 ₪. לדבריו, שותפו לעבירה שהיה במצב כלכלי קשה אף הוא, פיתה אותו לבצע עמו את העבירה בפיצוץ, מקום בו עבד הנאשם בעבר.

קצינת המבחן התרשמה, שהנאשם הביע אמפתיה כלפי הקורבן על הנזק שנגרם לו, והצליח לראות ולחוות את מצוקת הנפגע וכאבו. עם זאת, צוין כי, הנאשם מוצא צידוק למעשי העבירה.

5. הורי הנאשם, טענו, בפגישה שהתקיימה בשירות המבחן, כי ייתכן והמניע להסתבכותו של הנאשם בעבירה, הוא קושי בהצבת גבולות עבור הזולת. כמו כן טענו, כי ייתכן שיש מניע נוסף והוא כעסו של הנאשם על מעסיקו בפיצוץ, על כך שסירב לשלם לו את שכרו בתקופה שעבד במקום. ההורים שללו מניע כלכלי כגורם לביצוע העבירה וטענו, כי השתדלו לספק לנאשם את כל מחסורו. עוד הדגישו ההורים, כי התנהגות זו, אינה אופיינית לנאשם ואיננה הולמת את הערכים ואת הנורמות עליהם גדל.

6. במסגרת צו הפיקוח שהוטל על הנאשם בתיק המעצר, השתלב הנאשם בקבוצת עצורי בית, הקפיד להגיע לכל המפגשים באופן רציף והביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי. עם זאת צוין, כי הנאשם התקשה לשתף מעולמו האישי והתקשה לשתף בקשייו האישיים. כמו כן, התקשה הנאשם להתייחס לעבירה שביצע, לנסיבות מעצרו ולמניעים שגרמו למעורבותו במעשה. לאור האמור, התרשם שירות המבחן כי לנאשם קושי בהפקת תועלת מההליך הטיפולי.

7. בבואו של שירות המבחן להעריך את גורמי הסיכוי לשיקומו, אל מול גורמי הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, הביא בחשבון מחד גיסא, את אורח חייו הנורמטיבי של הנאשם, עד לביצוע העבירה דנן, ללא קיומם של דפוסים עבריינים מושרשים, את עברו הנקי, יכולתו הוורבלית והקוגניטיבית התקינה, התחברותו לחומרת מעשיו וכישלונו ההתנהגותי, תוך הפגנת אמפתיה כלפי הקורבן והבעת נכונות להשתלב בטיפול.



מאידך גיסא, התחשב שירות המבחן בדפוסיו הילדתיים, הקושי בוויסות דחפיו, ונטייתו להגיב בסיטואציות מלחיצות, ללא הפעלת שיקול דעת לתוצאות מעשיו, הקושי לחשוף דפוסי התנהגות בעייתיים ולחשוף חלקים קשים בחייו האישיים, ועברו בהתייחס לשימוש בחשיש על בסיס יומיומי שללא טיפול, מעלה את הסיכון לשימוש חוזר כדרך להתמודדות במצבי לחץ ומשבר. עוד צוין, כי הנאשם התקשה להפיק תועלת מההליך הטיפולי בו שהה בעת האחרונה.

להערכת שירות המבחן, חוות המעצר, ההליך הפלילי ומעצר הבית הממושך, ללא הפרות (שמהווה עונש בפני עצמו), היוו גורם הרתעתי מפני ביצוע עבירות דומות בעתיד. שירות המבחן ציין, כי עונש מאסר מאחורי סורג ובריח עלול לחשוף את הנאשם לדמויות עברייניות משמעותיות, שעלולות להשפיע עליו וכי הדבר עלול לגרום לרגרסיה משמעותית בדפוסי התנהגותו של הנאשם.

8. לאור האמור לעיל, המליץ שירות המבחן, להטיל על הנאשם מאסר שירוצה בעבודות שירות וכן צו מבחן למשך שנה וחצי, במהלכו ישולב בהליך טיפולי, לצד הטלת מאסר מותנה מרתיע ותשלום פיצוי למתלונן.

טיעוני המאשימה לעונש

9. מטעם המאשימה, הוגשו טיעונים בכתב (**סומנו ע/1**) ובישיבת יום 10/07/16 הוספו הדגשים בעל-פה.

תחילה, ציינה ב"כ המאשימה, כי הנאשם היה עצור בין התאריכים 6.1.2015 ו- 16.3.2015. ומאז הוא שוהה במעצר בית עם איזוק אלקטרוני.

ב"כ המאשימה פירטה את חומרת העבירה שביצע הנאשם ואת הנזקים החמורים וארוכי הטווח, הנגרמים מביצוע עבירות שוד ואלימות.

עוד נטען, כי מעשיו של הנאשם בוצעו תוך תכנון מוקדם, וכי לא היה מדובר בהחלטה ספונטנית או החלטה בלהט הרגע. הנאשם והאחר תכננו את השוד, מבעוד מועד ובחרו לשדוד את הפיצוצייה בה עבד הנאשם בעבר והוא מכיר אותה היטב. עוד צוין, כי לצורך כך, הצטייד הנאשם בכלי הנחזה להיות אקדח ותיק גב, והכין אמצעים שנועדו להקשות על זיהויו, כגון: כובע גרב, כפפות, וחרמונית. הוא הגיע למקום האירוע, עם קטנוע שהכין מראש ונתיב מילוט שהכין מבעוד מועד.

ב"כ המאשימה ציינה כי, התכנון המוקדם של המעשה, מצדיק קביעת מתחם ענישה חמור ומרתיע, והפנה לפסיקה בנושא.

10. לדבריו, הערכים החברתיים המוגנים, שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה הם, שמירה על כבודו, חירותו



ורכוש של האדם.

עוד פירטה ב"כ המאשימה, את מידת הפגיעה בערכים אלו, את מדיניות הענישה הנהוגה, ואת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תוך שימת דגש על חלקו הדומיננטי והפעיל של הנאשם בביצוע המעשה ועל יכולתו להבין את משמעות מעשיו.

נטען, כי הנאשם לא בחל באמצעים על מנת לממש את מעשה השוד, ואף השתמש באליומות, תוך ששלף, במהלך השוד, חפץ דמוי אקדח. לדבריו, מטרתו של הנאשם הייתה, לגרום למתלונן להאמין שבמידה והוא לא יענה לדרישות, הוא ימות.

צוין כי, השימוש בכלי הנחזה להיות אקדח בעת עבירת השוד, מעלה את חומרת העבירה לדרגה הגבוהה ביותר וכי מעבר לפגיעה בנכסים וברכוש, השימוש בחפץ דמוי נשק, תוך כדי איומים, השאיר במתלונן צלקת נפשית וטראומה עתידית.

11. לאור האמור לעיל, טענה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן, **נע בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל**, ובנוסף יש להטיל, מאסר על תנאי צופה פני עתיד, קנס וחוב הנאשם בתשלום פיצוי כספי משמעותי, למתלונן.

בהתייחס לתסקיר, טענה ב"כ המאשימה, כי התסקיר מהווה המלצה בלבד וכי במקרה זה יש להטיל על הנאשם עונש בתוך המתחם המוצע.

כמו כן, טענה, כי המלצות התסקיר, בעניין ההיבט השיקומי, אינן עולות בקנה אחד עם חומרת המעשים וכי אין הן מצדיקות סטייה ממתחם העונש ההולם.

ב"כ המאשימה ציינה עוד, כי על פי התסקיר, הנאשם התמכר, בעבר, לסמים קלים ולחשיש ושהוא התקשה להפיק תועלת מההליך השיקומי בו השתתף במסגרת חלופת המעצר. הודגש כי כל אלה, מצביעים על קושי בסיכויי שיקום.

12. בהתייחס לגזירת העונש בתוך המתחם ולמרות שלנאשם אין עבר פלילי, טענה ב"כ המאשימה, כי נוכח חומרת העבירה ובשים לב לכך שהנאשם לא עשה מאמצים לפצות את המתלונן על הנזק שגרם, ולא השיב כספים שנשדדו, הרי שיש להטיל עליו עונש מאסר בפועל, בחלקו העליון של מתחם הענישה.

טיעוני הנאשם לעונש



13. מטעם הסנגור, הוגשו טיעונים בכתב (סומנו **ענ/1**) ובישיבת יום 10/07/16 הוספו הדגשים בעל פה.

תחילה ציין הסנגור, כי הנאשם הוא בחור צעיר (נולד בשנת 1996), ללא עבר פלילי, נורמטיבי לחלוטין, מבית טוב, שזו מעידתו הראשונה. רוב משפחתו שירתה בצה"ל ואף הנאשם עצמו שקל להתנדב לצבא, דבר שהוא משמעותי לעניין השיקום. הנאשם שהה במעצר בית עם איזוק אלקטרוני, משך שנה ושלושה חודשים, ללא חלון אוורור ולא הפר את התנאים אפילו פעם אחת.

לדברי הסנגור, הנאשם הבין והפנים את חומרת מעשיו, למד לקח, לקח אחריות על מעשיו, והביע חרטה מלאה ולכן יש לתת לו הזדמנות. הסנגור מפנה לאסופת פסיקה שהגיש בנושא איזוק אלקטרוני (**סומנה ענ/2**). כן טען, כי בפסיקה הנוגעת לעבירות שוד, ניתן למצוא גזרי דין רבים אשר כללו עונשים קלים וברף נמוך ביותר.

14. לדבריו, יש להתחשב בכך, שכתב האישום המקורי ייחס לנאשם עבירות חמורות יותר מאשר כתב האישום המתוקן שהוגש בסופו של דבר לבית המשפט.

הסנגור הדגיש את הודאתו של הנאשם במיוחס לו, את החיסכון שיש בכך בזמן שיפוטי יקר, ובשמיעת העדים.

לטענתו, לולא הבעיות הכלכליות שהיו לנאשם ולמשפחתו בתקופה הרלבנטית, הנאשם לא היה מבצע את העבירה. הנאשם עשה טעות, מודע לנזק שנגרם כתוצאה "ממעשה השטות" בו היה מעורב, ורוצה לתקן דרכיו ולעלות על "דרך המלך".

לדברי הנאשם, גם למשפחתו נגרם נזק מהגשת כתב האישום, ועם כל הקושי הכלכלי, בני משפחתו נרתמו לסייע לו במטרה לשקמו ולהחזירו לדרך הישר. הנאשם התנצל גם בפני משפחתו וביקש את סליחתם.

15. הסנגור הפנה לתסקיר שירות המבחן ולנסיבות חייו הקשות של הנאשם, שפורטו שם וביקש לתת לנסיבות אלו את המשקל הראוי. לדבריו, עצם הגשת כתב האישום נגד הנאשם שינה את חייו והקשה עליו מבחינה חברתית, כלכלית ונפשית.

לטענתו, שירות המבחן התרשם, כי קיימים יסודות בריאים בתפקודו של הנאשם, שאין לו דפוסים עבריינים מושרשים, שרמת מסוכנותו נמוכה ביותר ושאינו סיכוי רב שיחזור על המעשים בעתיד.

עוד הפנה הסנגור להמלצת שירות המבחן בתסקיר, לשלב את הנאשם במסגרת טיפולית וטען, כי יש להעדיף את הפן השיקומי ולקבל המלצה זו. הסנגור הדגיש כי, זה המקרה הקלאסי בו ניתן לחרוג מהמתחם שב"כ המאשימה ביקש.



לטענת הסנגור, השותף של הנאשם לביצוע העבירה, עד היום לא נתפס, הנאשם שיתף פעולה בעניין זה, ואם לא היה מבצע את העבירה עם אחר, היה מדובר בתיק שוד רגיל.

16. הסנגור טען, כי מתחם העונש ההולם במקרה זה, דנן נע בין, עבודות שירות ל- 12 חודשי מאסר בפועל.

17. הסנגור ביקש שלא למצות את הדין עם הנאשם, לאמץ את המלצת שירות המבחן, להימנע מעונש מאסר בפועל ולהסתפק בשלושת החודשים בהם שהה הנאשם במעצר, בטרם תקופת מעצר הבית, תוך הטלת עבודות שירות על הנאשם ושילובו בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן.

הנאשם (בתרגום על ידי הסנגור):

18. הנאשם אמר שהוא יודע שטעה, מבין שיקבל עונש, הוא יודע שפגע במתלונן ורוצה לפצות אותו. הוא מתחרט על מה שעשה ורוצה לחזור לחיים נורמטיביים, לעבוד ולפרנס ולהחזיר להוריו טוב ולא רע כמו שהיה. עוד אמר, שהוא אינו יודע איך הגיע לכאן, שהוא ממש מתחרט ולמד לקח.

דין וגזירת הדין

קביעת מתחם העונש ההולם

19. **תיקון 113 לחוק העונשין קובע:** "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק העונשין).

סעיף 40ג' לחוק העונשין, קובע, כי לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך חברתי המוגן שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

בעניינינו, אין מחלוקת שמדובר בעבירה חמורה. הערכים החברתיים שנפגעו במקרה זה הם, זכותו של הפרט לשלמות גופו ורכושו, זכות הקניין, בטחון הציבור, והסדר הציבורי.

20. הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, היא משמעותית, שכן הנאשם ביצע את העבירה בצוותא עם אחר, בשעת לילה מאוחרת, במטרה להשיג "כסף קל", במקום המספק שירות לציבור הפתוח בלילות. המתלונן עבד, בעבר, במקום זה וניצל את יתרון היכרותו את המקום. הוא השתמש בכלי הנחזה להיות אקדח, ובאמצעים המקשים על זיהויו, איים על המתלונן ודחף אותו תוך שימוש באלימות, ופגע באופן חמור בתחושת הביטחון הבסיסית של המתלונן, בשלמות גופו וברכוש הפיצויה.



לעניין הפגיעה הקשה בערכים החברתיים המוגנים הנגרמת מעבירת השוד, ראו את דברי כבוד השופט נ' הנדל בע"פ 3907/10 אמיר נעאמנה נגד מדינת ישראל (מיום 23/03/2011):

"עבירת השוד היא מן הותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה. חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד, ובמקרה דנן - פדיון עמל יומו של בעל עסק זעיר, המיועד לזון את בני ביתו. והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות".

ראו גם: ע"פ 9094/12 איתן טספאי נ' מדינת ישראל (מיום 28.04.2013), שם נאמר:

"אין מחלוקת כי עבירת השוד עבירה חמורה היא. ראשית, פוגעת עבירה זו בקניינו של הקרבן. שנית, וחמור מכך, עבירת השוד פוגעת בביטחונו האישי של הקרבן. תחושת האימה וחוסר האונים בה שרוי קרבן עבירת השוד, והחשש לחייו, מותירים בו לא פעם צלקות חמורות לאורך תקופה ארוכה".

21. בבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, אביא עוד בחשבון את חלקו הדומיננטי של הנאשם בביצוע העבירה ואת אופי המעשים שבוצעו. הנאשם לא חס על המתלונן, אותו הכיר ועמו עבד בעבר. מעשיו בוצעו בקור רוח, לאחר תכנון מוקדם ומדוקדק, תוך התעלמות מהתוצאות המסוכנות העלולות להיגרם ממעשיו הפסולים ומהשלכותיהם.

מעובדות כתב האישום עולה כי, הנאשם ביחד עם אחר, תכנן לשדוד את הפיצוצייה בה עבד בעבר הנאשם והצטיידו לשם כך בכלי הנחזה להיות אקדח. כמו כן, הצטיידו השניים באמצעים אשר מטרתם להקשות על זיהויים כגון: כובע גרב, כפפות, קסדה, חרמוניות.

אין לי ספק, שהנאשם הבין היטב את מעשיו, ויכול היה בכל עת להפסיקם ולחדול מהם, אך הוא לא עשה כן, שכן חפץ להשיג "כסף קל וזמין".

22. לעניין הנזק שנגרם מביצוע העבירה - הנזק הרכושי שנגרם עומד על 8,000 ₪ כסף מזומן, ועוד מספר רב של קופסאות סיגריות, שנגנבו בזמן השוד.

בנוסף, נגרמו למתלונן נזקי גוף ונפש. הנאשם והאחר כיוונו אל המתלונן כלי הנחזה להיות אקדח,



דחפו אותו ומשכו בחולצתו. לא קשה לשער את הפחד והאימה שאחזו במתלונן, בנסיבות אלה ואת הנזקים הנגרמים לאדם בעקבות כך ומלווים אותו זמן רב לאחר האירוע. המתלונן, שעבד לבד באותו הלילה בפיצוץ, בוודאי חשש מאוד ממה שעוד עלול לקרות, עת סבר שמכוונים אליו כלי נשק, תוך פגיעה בביטחונו ובאוטונומיה שלו.

הנזק הפוטנציאלי שהיה גלום בעבירה דנן, אף הוא משמעותי, שכן במקרים רבים, ביצוע שוד מסתבך ועלול להסתיים בפציעות משמעותיות ואף במוות. הנזק עלול היה להיות חמור עוד יותר, אילו היו נקלעים לחנות לקוחות בעת ביצוע השוד. בנסיבות כגון אלה, פגיעה בלקוחות - עוברי אורח תמימים, שכל "חטאם" היה, שיצאו לקנות מספר מוצרים בפיצוץ בשעת לילה, היא תרחיש אפשרי בהחלט, כחלק מפוטנציאל הנזק של מעשי שוד מסוג זה.

23. לענין מדיניות הענישה הנהוגה, קבעה הפסיקה זה מכבר כי, בעבירות שוד בנסיבות מחמירות, יש צורך בענישה מחמירה. חומרת העבירה באה לידי ביטוי גם בקביעת המחוקק, אשר קבע, בצד עבירת שוד בנסיבות מחמירות, עונש של 20 שנות מאסר בפועל.

ראו, לדוגמא: ע"פ 3069/05 מדינת ישראל נ' אורן אבוטבול (מיום 02.08.2006), שם נאמר: "עבירות שוד ואלימות, ובמיוחד כאלה המבוצעות בצוותא לאחר תכנון מראש, מצריכות תגובה עונשית חמורה ואפקטיבית כמסר של הגנה על ביטחון הציבור וכמסר חינוכי שייקלט בתודעת הציבור". וכן: ע"פ 5901/10 סבטוסלב גולקו נ' מדינת ישראל

(מיום 17.05.2011): "כבר נשפכו דיואות רבים על חומרתה של עבירת שוד, המצדיקה ככלל עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. לא כל שכן כשהיא נעברת בצירוף נשק... ובנסיבות חמורות. בטחונם האישי של עוברי אורח הוא יעוד מרכזי של בתי המשפט, ועליהם לעמוד בו, וליתן ידם להנחלת התחושה כי היורד לבטחונם, לכבודם ולרכושם של בני אנוש אחרים, דינו מאסר משמעותי".

לענין היחלצותו של בית המשפט לעזרתם של עובדי הלילה הנשדדים, בשעות מאוחרות, אפנה לדברי כב' הש' הנדל, אשר אמר בע"פ 4812/12 רשיפל סעדייב נ' מדינת ישראל (מיום 11/04/2013):

"בלב הדיון ניצב מעשה שוד בחנות קיוסק בשעת לילה מאוחרת, תוך איומים על העובד במקום ותקיפתו. שכיחותם של מקרים כגון דא מחייבת את היחלצותו של בית המשפט לעזרתם של עובדי הלילה. עובדי הקיוסקים נמנים עם שורה ארוכה של עובדים... המדובר באנשים אשר עובדים לפרנסתם בעבודות שמטבען אינן פשוטות. בעבודתם חשופים הם למפרי חוק אשר מנצלים את אצטלת הלילה ורדת החשכה לביצוע זממם. לרוב, עובדים אלה נמצאים במקום בגפם, ועוברי האורח המצויים בסביבתם הם מעטים. לא אחת מותקפים "עובדי הלילה" על ידי יחידים או קבוצות אשר שמו להם למטרה להשיג "כסף קל" בידעם שהעובד נמצא לבדו ולא יתנגד למתן הכסף כאשר חיו ושלמות גופו מונחים על הכף. מעבר לנזק הפיזי שגורמים התוקפים לעובדים, הפגיעה הנפשית לנוכח הטראומה שעברו ותחושת חוסר האונים בה הם מצויים הינן



גבוהות במיוחד...רשת ההגנה שיכול לספק בית המשפט מתבטאת בהחמרת הענישה שיטיל על מפרי החוק בעניין זה ושתגשים את תכליות ההרתעה והגמול. על החומרה שבעבירת השוד כבר עמד בית משפט זה בשלל הזדמנויות וחומרה זו גוברת מקום בו העבירה מכוונת כלפי צד חלש במיוחד".

24. נוכח האמור לעיל, ולאחר שהבאתי בחשבון את מדיניות הענישה הנוהגת, את הנסיבות שפורטו לעיל, את הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהמעשה ואת מידת הפגיעה בהם, כמו גם את הנזק שנגרם ושהיה צפוי להיגרם, מביצוע העבירה דנן, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם למעשה דנן נע **בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל**, מאסר על תנאי, פיצויים למתלונן ועונשים נלווים.

גזירת הדין בתוך המתחם

25. הנאשם, בן 22, שהה במעצר מאחורי סורג ובריח מיום 06.01.2015 ועד יום 16.03.2015. לאחר מכן שהה במעצר בית עם איזוק אלקטרוני בכפר מג'ד אל כרום, משך שנה ושלושה חודשים, הרחק ממשפחתו.

לזכות הנאשם אביא בחשבון את הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר חסכה זמן שיפוטי יקר וכן את החרטה והצער שהביע על מעשיו, בפני שירות המבחן ובפני.

עוד אביא בחשבון, לקולה, את גילו הצעיר של הנאשם, את עברו הנקי, את הפגיעה שיפגע בו עונש מאסר בפועל, בפרט כאשר מדובר במאסרו הראשון וכן את התקופה הארוכה בה שהה הנאשם בתנאי שחרור מגבילים, באיזוק אלקטרוני. כמו כן אתן משקל, לקולה, לפגיעה שיפגע העונש במשפחתו.

26. ערה אני לאשר נאמר לזכות הנאשם, בתסקיר שירות המבחן, להערכתו של שירות המבחן את מסוכנותו של הנאשם כנמוכה וכן להמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם מאסר שירות בעבודות שירות, תוך העמדתו במבחן למשך שנה וחצי, במהלכו ישולב בהליך טיפולי, לצד הטלת מאסר מותנה מרתיע ופיצוי למתלונן.

עם זאת, לא אוכל לקבל את המלצת שירות המבחן, שכן מהתסקיר לא עולים סיכויי שיקום **ממשיים**, כנדרש בסעיף **40ד(א)** לחוק העונשין. לא ניתן להתעלם מהתנהגותו של הנאשם, בכל הנוגע לביצוע העבירה דנן (הן עובר לביצוע העבירה, אשר תוכננה ביחד עם אחר, שזהותו איננה ידועה למשטרה, והן בעת ביצוע העבירה, כפי המפורט בכתב האישום). לא ניתן להתעלם מחומרת הדברים ומהאמור בתסקיר, לפיו לנאשם דפוסי ילדותיים, קושי בוויסות דחפים ונטייה להגיב בסיטואציות מלחיצות ללא הפעלת שיקול דעת לתוצאות מעשיו ואף לא מכך שבעברו של הנאשם שימוש בחשיש על בסיס יומיומי.

ביהמ"ש אינו כבול להמלצת שירות המבחן, שכן שירות המבחן מתמקד בטובתו של הנאשם ואין הוא מופקד על הראייה הכוללת הבוחנת גם שיקולים אחרים שעיקרם בטובת הכלל ובאינטרס הציבורי - ע"פ 344/81 מדינת



ישראל נ' סגל, פ"ד לה(4)313. המלצת שירות המבחן היא "חלק מתמונה כוללת, שיש בה רכיבים שונים. שירות המבחן, זרוע חשובה בעבודתו של בית המשפט, נדרש בראש וראשונה לפרט שלפניו; על בית המשפט לשרטט את התמונה במכלולה ולשקללה" - רע"פ 3515/09 - מנחם פדאל נ' מדינת ישראל. (21.5.2009). "ברי כי חוות דעת שירות המבחן מתמקדות בפן השיקומי הנוגע להם ואילו חובת בית המשפט לתת דעתו לשיקולים הכוללים של ההליך הפלילי וביניהם לענינים ששירות המבחן אינו מופקד עליהם" - ע"פ 2669/00 - מדינת ישראל נ' פלוני ו-3 אח'. פ"ד נד(3), 685, עמ' 690-691. כן ראו: ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.2013).

27. בע"פ 7240/13 - אדם סבהט נ' מדינת ישראל (18/05/2014), במקרה בו הורשע המערער בעבירת שוד של תחנת דלק ושירות המבחן המליץ על הליך שיקומי, ציין ביהמ"ש העליון:

"אכן, יש אינטרס ציבורי חשוב במיצוי מיטבי של תהליך השיקום, בכך הציבור כולו יוצא נשכר. יחד עם זאת, שיקול השיקום אינו בא להחליף את עיקרון ההלימה ולא בכל מקרה הוא יביא לחריגה לקולה ממתחם הענישה שנקבע (ראו: ע"פ 452/14 דבוש נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (3.4.2014)). במקרה שבפנינו שיקולי גמול והרתעה אינם מאפשרים להקל בעונשו של המערער אשר איום באישון לילה על אדם העובד לפרנסתו כדי לגזול את רכשו".

כך גם בענייננו, בו סיכויי השיקום (כפי שהם עולים מכלל החומר שבפני לרבות מהתסקיר) אינם ממשיים באופן המצדיק חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם ואף אין בכל השיקולים לקולה, כדי להצדיק חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם.

28. עם זאת, בשים לב לשיקולים לקולה, אשר נמנו לעיל, אגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון שנקבע על ידי. יש לקוות שהנאשם ינצל את תקופת מאסרו לשם השתלבות בהליך שיקומי בין כותלי הכלא.

29. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 3 שנים, בניכוי ימי מעצרו - מיום 6.1.2015 ועד ליום 16.3.2015.

ב. 12 חודשים מאסר על תנאי והתנאי הוא, שבמשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, לא יעבור הנאשם עבירת רכוש מסוג פשע, או סיוע לעבור עבירה מסוג זה או ניסיון לעבור עבירה מסוג זה.

ג. אני מחייבת את הנאשם לשלם למתלונן פיצוי בסך 8,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב- 16 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים בני 500 ₪ כ"א, החל מיום 1.1.2017 ובכל 1 לכל חודש שלאחריו.

לא ישולם תשלום אחד או יותר, במלואו ובמועדו, תעמוד יתרת התשלום לפירעון מידי.

29. ככל שהנאשם ימצא מתאים, מתבקש שירות בתי הסוהר לשלב את הנאשם בהליך שיקומי מתאים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון, תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ד תמוז תשע"ו, 20 יולי 2016, בהעדר הצדדים.